

Onderwijs- en examenregeling

geldig vanaf 1 september 2023

Opleidingsspecifiek deel:

Bacheloropleiding: Nederlandse taal en cultuur

Deze onderwijs- en examenregeling is gebaseerd op de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en op de door de Universiteit Leiden vastgestelde universitaire richtlijnen, te weten

- de regeling Bindend Studieadvies;
- het kaderdocument Leids Register Opleidingen;
- de universitaire jaarindeling;
- de regeling inschrijving, collegegeld en examengeld;
- het Protocol Surveillance op Afstand;
- de Richtlijn keuzeruimte en minorbeleid.

De model-OER wordt in het Nederlands vastgesteld en daarna in het Engels vertaald. Indien er onverhoopt inhoudelijke verschillen zijn tussen beide versies, is de Nederlandse versie leidend.

Overeenkomstig artikel 7.14 WHW beoordeelt het faculteitsbestuur de onderwijs- en examenregeling regelmatig en weegt daarbij, ten behoeve van de bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast, het tijdsbeslag dat daaruit voor de studenten voortvloeit. De opleidingscommissie heeft op grond van artikel 9.18 WHW tot taak de wijze van uitvoeren van de onderwijs- en examenregeling jaarlijks te beoordelen.

Deze onderwijs- en examenregeling bestaat uit twee delen;

- een facultair deel dat voor alle bacheloropleidingen gelijk is, en
- een deel dat voor een opleiding specifieke informatie bevat.

Dit opleidingsspecifieke gedeelte vormt één geheel met het facultaire deel en bevat alleen de artikelen die een opleidingsspecifieke invulling hebben. Overige artikelen zijn opgenomen in het facultaire deel.

Inhoud

1. Algemene bepalingen
2. Beschrijving van de opleiding
3. Onderwijsprogramma
4. Tentamens en examens
5. Toegang en toelating tot de opleiding
6. Studiebegeleiding en studieadvies
7. Evaluatie van het onderwijs
8. Slotbepalingen

Bijlagen

Bijlage E – Studiegids (zie <https://studiegids.universiteitleiden.nl/>)

Bijlage F – Overgangsregeling

Hoofdstuk 2   Beschrijving van de opleiding

Artikel 2.1   Doel van de opleiding

Met de opleiding wordt beoogd dat de student een zodanige academische vorming verwerft in termen van kennis, inzicht en vaardigheden op het gebied van de Nederlandse taal en cultuur, dat:

- voldaan wordt aan de ingangseisen voor toelating tot aansluitende masteropleidingen,
- de student in staat is tot het met succes uitoefenen van functies waarvoor academische kennis en vaardigheden op bachelor-niveau op bovengenoemd gebied vereist dan wel wenselijk zijn.

Artikel 2.2   Afstudeerrichtingen

Niet van toepassing.

Artikel 2.3   Eindkwalificaties

Afgestudeerden van de opleiding hebben de onderstaande eindkwalificaties bereikt, gerangschikt volgens de Dublin-descriptoren:

a. (kennis en inzicht) Studenten zijn in staat om:

- i. de systematiek en de globale historische ontwikkeling van de Nederlandse taal te herkennen, benoemen en beschrijven, alsmede de kenmerken van een aantal historische, geografische en sociale taalvarianten van het Nederlands en van processen van taalverandering, alsmede de basisbegrippen van de Nederlandse syntaxis, semantiek, morfologie, fonologie, sociolinguïstiek en historische taalkunde;
- ii. kennis van de belangrijkste schrijvers, teksten en stromingen uit de Nederlandse literatuurgeschiedenis te reproduceren, alsmede de kenmerken van relevante media en mediawisselingen, en om de basisbegrippen op het gebied van de literatuurgeschiedenis en literatuurtheorie te definiëren;
- iii. de belangrijkste principes die aan het gebruik en het functioneren van taal ten grondslag liggen te herkennen, benoemen en beschrijven, alsmede de basisbegrippen van de pragmatiek, argumentatietheorie, retorica, en stilistiek;
- iv. gevallen van de onderlinge beïnvloeding van taal, literatuur en medium te herkennen, benoemen en beschrijven;
- v. een globaal overzicht van de historische ontwikkeling van de neerlandistiek alsmede de grondslagen ervan te schetsen;
- vi. diverse benaderingen en theorieën te herkennen in de vakliteratuur op het gebied van de Nederlandse taalkunde, letterkunde en taalbeheersing;
- vii. het apparaat, de onderzoeksmethoden en -technieken, alsmede digitale mogelijkheden daarbij, van de Nederlandse taalkunde, letterkunde en taalbeheersing te beschrijven en toe te lichten.

b. (Toepassing van kennis en inzicht) Studenten zijn in staat om:

- i. wetenschappelijke teksten op het gebied van de Nederlandse taalkunde, letterkunde en taalbeheersing te analyseren en interpreteren;
- ii. hedendaagse en historische, geografische en sociale taalvarianten van het Nederlands te analyseren op syntactische, semantische, morfologische, fonologische en sociolinguïstische eigenschappen, om processen van taalverandering te analyseren en om historische teksten te lezen en te begrijpen;

- iii. literaire teksten te lezen, analyseren en interpreteren in hun historische en contemporaine Nederlandse en internationale context;
- iv. taalgebruik in allerlei tekstgenres, zowel mondeling als schriftelijk, te analyseren en te beoordelen op pragmatische, argumentatieve, retorische, stilistische eigenschappen, en om genreovereenkomsten en -verschillen in termen van deze eigenschappen te verklaren;
- v. de onderlinge beïnvloeding van taal, taalgebruik en media alsmede de rol van media bij maatschappelijke en culturele ontwikkelingen te analyseren;
- vi. het apparaat, een aantal onderzoeksmethoden en -technieken, alsmede digitale mogelijkheden daarbij, van de Nederlandse taalkunde, letterkunde en taalbeheersing toe te passen;
- vii. een relevante onderzoeksvraag op te stellen binnen een geboden neerlandistisch kader;
- viii. onder begeleiding een beperkt onderzoek uit te voeren waarin een theoretische invalshoek wordt verbonden met taal-, taalgebruiks- of literaire verschijnselen, leidend tot een beargumenteerde beantwoording van de onderzoeksvraag.

Tevens zijn studenten in staat de facultair geformuleerde algemene academische vaardigheden toe te passen, die betrekking hebben op de Dublin-descriptoren Oordeelsvorming, Communicatie en Leervaardigheden en zijn opgenomen in bijlage A bij het facultaire deel.

In aanvulling daarop geldt specifiek voor de BA Nederlandse taal en cultuur:

c. (Oordeelsvorming) Studenten zijn in staat om:

- i. de algemene lijnen van argumentatie in de vakliteratuur op het gebied van de Nederlandse taalkunde, letterkunde en taalbeheersing te evalueren;
- ii. met behulp van de verworven kennis en inzichten een beredeneerd oordeel te vormen over een onderwerp op het vakgebied van de Nederlandse taal en cultuur waarin relevante wetenschappelijke en, indien van toepassing, sociaal-maatschappelijke en ethische aspecten zijn meegewogen.

d. (Communicatie) Studenten zijn in staat om:

- i. schriftelijk en gericht op een relevante doelgroep een onderzoeksresultaat helder en beargumenteerd uiteen te zetten volgens de criteria die het vakgebied Nederlandse taal en cultuur daaraan stelt;
- ii. mondeling en gericht op een relevante doelgroep een betooglijn, al dan niet afkomstig uit een schriftelijk werk uit de vakliteratuur, helder te presenteren;
- iii. een constructieve en beargumenteerde bijdrage te leveren aan een mondelinge discussie over een onderwerp op het gebied van de Nederlandse taal en cultuur.

e. (Leervaardigheden) Studenten zijn in staat om:

- i. opdrachten te overzien en zelfstandig uit te voeren, dat wil zeggen dat zij kunnen plannen, afbakenen en resultaatgericht kunnen werken (projectmanagement);
- ii. samen te werken bij het voorbereiden van een opdracht waarover schriftelijk of mondeling gerapporteerd moet worden.

Voor de studenten die in 2017-2018 of eerder zijn ingestroomd, zijn de volgende eindkwalificaties niet van toepassing:

- (a-ii) voor wat betreft de zinsnede 'alsmede de kenmerken van relevante media en mediawisselingen',
- (a-iv) en (b-v).

Artikel 2.9 **Onderwijstaal**

2.9.1. Met inachtneming van de Gedragscode voertaal¹ is de onderwijstaal waarin het onderwijs wordt verzorgd en waarin de tentamens en examens worden afgenomen Nederlands. De student wordt geacht de gebruikte onderwijstalen binnen de opleiding voldoende te beheersen, conform de eisen geformuleerd in artikel 5.2.4. De faculteit publiceert in voorkomende gevallen voor Engelstalige opleidingen een Onderwijs- en Examenregeling in het Engels.

2.9.2. In afwijking van artikel 2.9.1. kan de Examencommissie, in overeenstemming met de Richtlijn taalbeleid², in individuele gevallen toestaan dat de scriptie wordt geschreven in een andere taal.

Hoofdstuk 3 **Onderwijsprogramma**

Artikel 3.2 **Keuzevrijheid**

3.2.7 In afwijking van het gestelde in 3.2.3 geldt dat erkende minorprogramma's met een omvang van 30 studiepunten van de Universiteit Leiden – alsmede van de door de betrokken instellingen erkende minoren van de TU Delft en de Erasmus Universiteit Rotterdam – die onderwijseenheden bevatten die deel uitmaken van het door de student gevolgde (vaste of keuze-)programma van de BA-opleiding Nederlandse taal en cultuur niet automatisch worden goedgekeurd door de examencommissie: de student dient van tevoren duidelijk te maken aan de examencommissie door welke onderwijseenheid/onderwijseenheden het overlappende vak/de overlappende vakken zal/zullen worden vervangen.

Hoofdstuk 4 **Tentamens en examens**

Artikel 4.2 **Verplichte volgorde**

4.2.1 De toegangseisen per cursus zijn te raadplegen in de Studiegids van de BA Nederlandse taal en cultuur. Studenten mogen niet deelnemen aan een cursus wanneer de onder toegangseisen vermelde voorafgaande cursussen niet voldoende zijn afgerond.

Hoofdstuk 6 **Studiebegeleiding en studieadvies**

Artikel 6.3 **Studieadvies**

6.3.2 Niet van toepassing.

Hoofdstuk 7 **Evaluatie van het onderwijs**

Artikel 7.1 **Evaluatie van het onderwijs**

Het onderwijs in de opleiding wordt als volgt geëvalueerd:

- cursusevaluaties
- programma-evaluaties

De opleidingscommissie adviseert het bestuur van de opleiding op basis van de uitkomsten van de evaluatie.

---

¹ [Gedragscode Voertaal](#)

² [Richtlijn taalbeleid](#)

Bijlage F Overgangsregeling

Overgangsregeling 1e jaar BA Nederlandse taal en cultuur

Cohort 2017-2018 en eerder

Als gevolg van een grote programmawijziging zijn de vakken van het eerste jaar van de Bachelor per 1 september 2018 allemaal gewijzigd. Studenten van cohort 2017-2018 en eerder kunnen in onderstaand schema zien welke overgangsregeling geldt als er nog een vak van het eerste jaar gehaald moet worden.

Oud vak	Semester 1	Vervangend vak per 1 september 2018	Semester 1	Semester 2
			1	2
Taalverleden van het Nederlands	→	Geschiedenis van de Nederlandse taal	x	
Taal in gebruik		Taal en communicatie	x	
Vorm en betekenis 1		Taal mentaal 1	x	
Nederlandse literatuur en cultuur van de Middeleeuwen**		Blok 1: Literatuur en cultuur van het begin tot 1800	x	
		Blok 2: Lezen en interpreteren van historische literatuur		x
Kerncurriculum: Inleiding literatuurwetenschap	→	Kerncurriculum: Inleiding literatuurwetenschap	x	x
Hoe werkt literatuur? Basisapparaat		Vervangende opdracht i. o.m. mw. dr. E.A. Op de Beek	x	x
Semester 2				
Taalverwantschap en taalverandering	→	Taal sociaal		x
Rapporteren over onderzoek		Vaardigheden: schrijven en presenteren		x
Argumentatieve en retorische analyse		Argumenteren en overtuigen		x
Nederlandse literatuur en cultuur van de Gouden Eeuw en de Verlichting**		Blok 2: Literatuur en cultuur van het begin tot 1800	x	
		Blok 1: Lezen en interpreteren van historische literatuur		x
Analyse en interpretatie van proza en poëzie	→	Hoe werkt literatuur? Analyse en interpretatie	x	
Nederlandse literatuur en cultuur van de Romantiek		Literatuur: Realisme en Symbolisme (BA 1 Literatuurwetenschap)	x	

**Indien zowel het vak Nederlandse literatuur en cultuur van de Middeleeuwen als het vak Nederlandse literatuur en cultuur van de Gouden Eeuw en de Verlichting nog moet worden gehaald

→ dan schrijft de student zich in voor beide vervangende vakken: Literatuur en cultuur van het begin tot 1800 en Lezen en

interpreteren van historische literatuur en volgt deze beide vakken in zijn geheel.

**Indien slechts één van beide vakken hoeft worden gehaald (Middeleeuwen OF Gouden eeuw en verlichting)

→ dan volgt de student de betreffende blokken in semester 1 en semester 2, zoals hierboven in het schema vermeld.

→ en schrijft de student in usis zich enkel in voor Lezen en interpreteren van historische literatuur (semester 2). Dat is ook het daadwerkelijke studieresultaat dat in usis zal verschijnen na succesvolle afronding van beide blokken van beide vakken.

**indien deze overgangsregeling op jou van toepassing is, dan dit ook melden bij studiecoördinator en bij de docenten.

Als gevolg van een grote programmawijziging zijn de vakken van het tweede jaar van de Bachelor per 1 september 2019 allemaal gewijzigd. Studenten van cohort 2017-2018 en eerder kunnen in onderstaand schema zien welke overgangsregeling geldt als er nog een vak van het tweede jaar gehaald moet worden.

Oud vak	Vervangend vak per 1 september 2019		
		S1	S2
Semester 1			
Presenteren en presentatieonderzoek	Vaardigheden: schrijven en presenteren*		X
Stilistiek	Taalkunde en Retorica OF Woorden als wapens: Effecten van formuleringskeuzes**	X	
Taalvariatie synchroon en diachroon	Sociolinguïstiek: Taalvariatie van ego-documenten tot social media	X	
Nederlandse literatuur en cultuur van de 20 ^e & 21 ^e eeuw	Literatuur en cultuur van 1800 tot heden		X
Vorm en betekenis 2	Taal mentaal 2	X	
Onderzoeksvragen OLK	Onderzoek naar historische literatuur in de praktijk	X	
Semester 2			
Boek- en tekstcultuur	Nederlandse media en maatschappij	X	
Klassieke en moderne retorica	Retorica: geschiedenis en systeem (uit de minor Retorica)	X	
Benaderingen van literatuur	Benaderingen van literatuur	X	
Norm en taal	Taalkunde*** Sociolinguïstiek: straattaal, tussentaal, social media en meer OF Taalkunde en Retorica	X	
	Taalbeheersing*** Strategische presentatie van argumentatie OF Kritisch denken, kritisch schrijven		X X
Kerncurriculum: wetenschapsfilosofie	Kerncurriculum: wetenschapsfilosofie	X	X
Accentwerkgroep naar keuze	Keuzevak specialisatie	X	X

*Indien het vak Vaardigheden: schrijven en presenteren al is gevolgd als overgangsregeling van het vak Rapporteren over onderzoek dan levert de sectie Taalbeheersing een oplossing op maat.

**Indien het vak Woorden als wapens: effecten van formuleringskeuzes al is gevolgd als accentgroep (naar keuze), dan geldt het volgende vak als overgangsregeling: Strategische presentatie van argumentatie (semester 2).

*** De vakken gelden hier als overgangsregeling van het oude vak Norm en taal en NIET als accentgroep voor de specialisatie binnen de bachelor. Dit heeft dus geen invloed op de invulling van de specialisatie.

Indien deze overgangsregeling op de student van toepassing is, dient de student dit te melden bij studiecoördinator en bij de betreffende docent(en).

Als gevolg van een grote programmawijziging zijn er vakken van het derde jaar van de Bachelor per 1 september 2019 gewijzigd. Studenten van cohort 2017-2018 en eerder kunnen in onderstaand schema zien welke overgangsregeling geldt als er nog een vak van het derde jaar gehaald moet worden.

Oud vak Semester 1	Vervangend vak per 1 september 2019		
		S1	S2
Accententamen van de gekozen specialisatie	Specialisatietentamen bij de gekozen specialisatie		
Twee accentwerkgroepen op het gebied van de gekozen specialisatie	Twee keuzevakken op het gebied van de gekozen specialisatie		
Methodevak van de gekozen specialisatie	Één keuzevak op het gebied van de gekozen specialisatie		
BA-eindwerkstuk schrijven op het gebied van je specialisatie	BA-eindwerkstuk		X